

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

postmottak@oed.dep.no

Deres ref:
10/01989

Vår ref:
EL/EK/ED

Arkiv:

Dato:
21.3.2011

Oljeindustriens Landsforenings kommentarer til forslag til program for konsekvensutredning i åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i havområdene ved Jan Mayen

Vi viser til brev fra Olje- og energidepartementet datert 22.12.2010 med invitasjon til å gi høringskommentarer til forslag til program for konsekvensutredning i åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i havområdene ved Jan Mayen. Her følger Oljeindustriens Landsforening (OLF) sine kommentarer.

Oppsummering

OLF ønsker konsekvensutredning av havområdene utenfor Jan Mayen velkommen, samtidig som vi vil påpeke at dette er et område hvor forventningene om attraktive petroleumssressurser er relativt små, og hvor de operasjonelle og kommersielle utfordringene vil være betydelige.

OLF mener at disse havområdene må ses i et langsiktig perspektiv. Petroleumsindustrien trenger sårt til nytt og prospektivt areal på norsk sokkel, og derfor bør konsekvensutredning av områdene utenfor Lofoten og Vesterålen komme først, og deretter de uåpnede områdene i Barentshavet.

OLF mener at nye data som samles inn må bli gjort tilgjengelig for industrien når dataene foreligger.

Innledning

For å dempe det sterke fallet i olje og gassproduksjonen fra norsk sokkel etter 2020, er det viktig at det åpnes nye leteområder. Det klart viktigste området i denne sammenheng er det nordøstlige Norskehavet (havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen). Dernest kommer det nye området i det sørlige Barentshavet og etter hvert det nordlige Barentshavet. De norske

havområdene ved Jan Mayen er lite kjent for industrien på grunn av at det er lite data fra dette området. De begrensede dataene som finnes tyder på at området har lav prospektivitet. Dette skyldes flere faser med vulkanisme, stor heving og erosjon og lite strukturering. Bassengutviklingen på islandsk side kan se ut til å være mer gunstig. Beliggenheten av Jan Mayen langt fra eksisterende infrastruktur og i et krevende miljø, bidrar i tillegg til at eventuelle funn må ha en betydelig størrelse for å ha kommersiell interesse. Området er derfor lite interessant for oljeselskapene de nærmeste årene.

OLF er likevel positive til at det settes i gang en konsekvensutredning av området. En konsekvensutredning etter Petroleumsloven er et viktig demokratisk verktøy i norsk forvaltning og benyttes for å klargjøre og presentere fakta og synspunkt som en del av planprosessen for større tiltak og prosjekter. Prosessens bredde og grundighet gir mulighet for alle relevante instanser og parter til å komme med innspill til programmet. Gjennomføring av en konsekvensutredning gir også viktig informasjon om naturgitte forhold før en eventuell åpning av området for petroleumsaktiviteter. Her vil en oppdatering og en ytterligere innsamling av data om meteorologi, oseanografi og havbunnsforhold utgjøre en vesentlig del av arbeidet for å kunne vurdere muligheten for å realisere et funn i området. I tillegg vil forekomst og fordeling av miljøressurser være viktig for å kunne utrede mulige konsekvenser av aktivitet i området.

Utfordringer på norsk sokkel

Fallet i oljeproduksjonsnivået på norsk kontinentalsokkel har vært betydelig siden 2000. OEDs prognoser for produksjonsutviklingen viser at fallet i oljeproduksjon vil fortsette og at nivået for gassproduksjonen også vil falle i årene som kommer. Denne utviklingen vil få betydelige konsekvenser for arbeidsplassene i oljeindustrien, i leverandørindustrien, i andre næringer og for Statens inntekter. For å dempe dette fallet er det viktig at det påvises nye, lønnsomme ressurser gjennom ny leteaktivitet. Dette må etter OLFs mening skje både i eksisterende åpne områder og i de prospektive delene av sokkelen som i dag ikke er åpnet for leting. Utviklingen de siste tiårene med stadig mindre størrelse på de nye funnene som gjøres, understreker betydningen av å få tilgang til nye, prospektive områder hvor det kan forventes større funn.

Prospektiviteten på kontinentalsokkelen ved Jan Mayen er lite kjent. Basert på den informasjonen som er samlet inn og gjort tilgjengelig vurderer industrien på generell basis dette området som lite attraktivt i forhold til andre områder på norsk sokkel, både på grunn av geologiske faktorer og på grunn av at det vil bli utfordrende å få til lønnsom drift i dette området som er klimatisk krevende, langt fra markedet og langt fra annen infrastruktur. En konsekvensutredning vil belyse disse faktorene nærmere og gjøre myndigheter og industri i stand til å gjøre en bedre vurdering av om petroleumsvirksomhet i disse områdene kan bli en realitet.

Områder på norsk sokkel som i dag regnes som betydelig mer prospektive enn havområdene ved Jan Mayen, og som ikke er åpne for petroleumsvirksomhet, omfatter det nordøstlige Norskehavet, det nye området i det sørlige Barentshavet og det nordlige Barentshavet. OLF mener at en eventuell petroleumsvirksomhet i havområdene utenfor Jan Mayen må ses i et langsiktig perspektiv, og at en konsekvensutredning og eventuell åpning av dette området ikke må gå på bekostning av mer prospektive, ikke åpnete områder nærmere kysten av Norge.

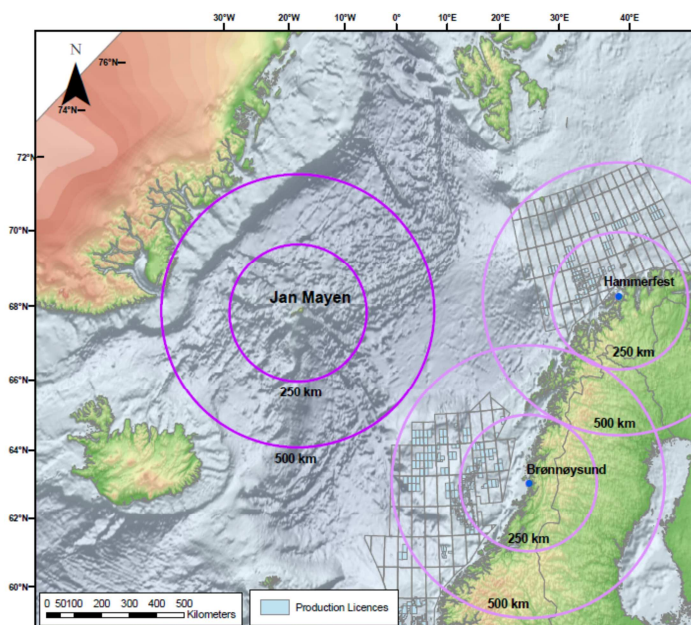
OLF er positiv til at forvaltning av naturressursene skal være basert på best mulig kunnskap. Konsekvensutredning skal være et av grunnlagene for å ta stilling til om områder på norsk kontinentalsokkel skal åpnes for petroleumsvirksomhet. Selv om produksjon fra havområdene utenfor Jan Mayen trolig ligger langt fram i tid er det positivt at OED nå setter i gang denne prosessen.

Særlige utfordringer ved havområdene ved Jan Mayen

OLF mener at det er en rekke forhold ved havområdene ved Jan Mayen som kan gjøre det særlig utfordrende å drive petroleumsvirksomhet her, og som gjør området mindre attraktivt enn andre områder på norsk sokkel.

Avstand til fastlandet

I kartet sammenliknes avstanden fra de åpne områdene i Norskehavet og Barentshavet til fastlandet i Norge med avstanden fra Jan Mayen til fastlandet. Illustrasjonen viser tydelig at når det gjelder Jan Mayen er avstanden til fastlandet av en helt annen størrelsesorden enn de øvrige områdene på norsk sokkel. Det er ingen havner i nærheten. Nærmeste havn er på Island. Det vil være svært lang seilingstid for forsyningskip, støttefartøy og eventuelle oljevernfarøy.

Fysisk miljø

Værforholdene kan være vanskelige hele året. Det er mye tåke og vindstyrken er generelt høy. På grunn av at de nord-atlantiske lavtrykkene passerer gjennom dette området er bølgehøyden også generelt høy, med typiske signifikante bølgehøyder mellom 6-12 m. Drivis kan forventes hele året, og enkelte vintre når iskanten helt ut til Jan Mayen. Ising av fartøy og installasjoner kan forventes store deler av året.

Geologi

Det er mulighet for et fungerende geologisk petroleumssystem på sokkelen ved Jan Mayen, men det er for tiden lite harde fakta som støtter dette. Det vil være behov for bedre kartlegging av geologien før det kan settes i gang petroleumaktivitet.

Letevirksomhet i området

Island gjennomførte en konsesjonsrunde på den islandske siden av denne sokkelen for noen år siden. Det var liten interesse i industrien, og ingen leteaktivitet av betydning ble satt i gang. Leteboring vil være gjennomførbart men vil være kostbart. Boringer vil eventuelt gjennomføres på relativt dypt vann (1000-3000 m) med dynamisk posisjonerte boreinnretninger. Det må forventes utfordringer med sterk strøm nedover i vannsøylen.

Feltutbygging

Gassfelt vil måtte være svært store for å kunne produseres lønnsomt med dagens priser og markedssituasjon. Rørledning til Island og en eksportterminal der kan tenkes, men vil være en svært stor investering. Flytende LNG kan være en mulighet, men det krever at teknologien og sikkerheten utvikles videre, blant annet for å kunne operere i et område med drivis. Oljefelt vil måtte bygges ut med flytende produksjonsinnretning med lasting til tankskip.

Elementer i åpningsprosessen

Etter OLFs mening bør åpningsprosessen for havområdene utenfor Jan Mayen bestå av to hovedelementer: en begrenset geologisk kartlegging og selve konsekvensutredningen.

Geologisk kartlegging

Det er uklart hvor store petroleumsressursene i havområdene utenfor Jan Mayen kan være, eller om det er olje eller gass der i det hele tatt. Vi har i dag heller ikke tilstrekkelige data til å gjøre ressursberegninger eller å identifisere prospekter. En grunnleggende geologisk kartlegging vil derfor være nødvendig før det kan lages en utforskningsstrategi for dette området.

OLF mener at de samlede vurderingene av geologi og prospektivitet vil bli bedre og mer pålitelige dersom flere enn ett miljø får mulighet til å delta i de faglige vurderingene. For industrien er det viktig å ha kunnskap om nye områder for å kunne lage gode, langsiktige planer og strategier, også når det gjelder om selskapene skal satse videre på norsk sokkel. For departementet vil det være viktig å få et bredere beslutningsgrunnlag for en utforskningsstrategi for dette området. OLF mener derfor at nye data som samles inn bør gjøres tilgjengelig for industrien når dataene foreligger.

Konsekvensutredningen

En konsekvensutredning er et viktig verktøy i norsk forvaltning og benyttes for å klargjøre og presentere fakta og synspunkt som en del av planprosessen for de fleste større tiltak og prosjekter. Konsekvensutredning inngår også som et viktig ledd i åpningsprosesser for petroleumsvirksomhet i nye områder, jf. Petroleumslovens bestemmelser.

OLF mener at det foreslåtte utredningsprogrammet i hovedsak er godt. Det er viktig at konsekvensutredningen særlig ser på de største teknologiske utfordringene, de kommersielle utfordringene og på de viktigste kunnskapshullene når det gjelder biologisk mangfold.

De største teknologiske utfordringene er knyttet til de meteorologiske og oseanografiske forholdene og disse må utredes grundig. Is og ising vil være utfordrende. Avstanden til havn og hensiktsmessig flyplass vil være betydelig, og de lange forsyningslinjene til leteboring og til felt i drift vil være svært utfordrende.

Det må legges stor vekt på de kommersielle utfordringene ved virksomhet i dette området. Dette gjelder ikke minst avstanden til gassterminal, eventuelt kostnadene ved et flytende LNG-anlegg. Det må også ses på om minste økonomiske mengder for kommersiell utbygging er i samsvar med det ressursbildet som den geologiske kartleggingen vil vise.

Miljømessig er det viktig å styrke kunnskapsgrunnlaget ved å samle inn og oppdatere miljøinformasjon som beskriver forekomst og fordeling av biologiske ressurser som fisk, sjøfugl, sjøpattedyr og virvelløse dyr i området.

Jan Mayen er fredet som naturreservat i medhold av Naturvernloven. I vernebestemmelsene er et areal midt på øya avsatt til eksisterende aktiviteter og aktiviteter som kan tenkes å bli aktuelle i framtiden. Det er også besluttet at fram til 2014 skal det ikke foregå petroleumsvirksomhet innenfor et belte på 30 km rundt Jan Mayen. Dette vedtaket kan vurderes på nytt ved oppdateringen av den helhetlige forvaltningsplanen i 2014.

Petroleumsvirksomhet ved Jan Mayen er urealistisk uten tilgang på arealer på øya. Bygging av en havn på Jan Mayen må vurderes. I tillegg vil lager for oljevernustyr og en stasjon for oljevernartøy kunne være aktuelt. En utbygging av flyplassen på øya bør også utredes.

Vi ser det derfor som vesentlig at konsekvensutredningen vurderer behovet for slike arealer, og hvordan dette behovet kan imøtekommes samtidig som det tas hensyn til de dokumenterte verneverdiene. Behov for endringer i eksisterende verneforskrifter bør være med i vurderingen.

Det bør også utredes hvordan petroleumsvirksomhet og ny infrastruktur vil være positive bidrag til den eksisterende virksomheten på Jan Mayen.

Avslutning

OLF ønsker konsekvensutredning av havområdene utenfor Jan Mayen velkommen. Det er imidlertid viktig å minne om at dette er et område hvor forventningene om attraktive petroleumsressurser er relativt små, og de operasjonelle og kommersielle utfordringene vil være betydelige. Petroleumsindustrien trenger sårt til nytt og prospektivt areal på norsk sokkel, og derfor bør konsekvensutredning av områdene utenfor Lofoten og Vesterålen komme først, og deretter de uåpnede områdene i Barentshavet. Havområdene ved Jan Mayen må ses i et langsiktig perspektiv.

Med vennlig hilsen
OLF Oljeindustriens Landsforening

Gro Brækken
Administrerende direktør
(sign.)